

Oponentský posudek

doktorské disertační práce Mgr. et Bc. Jany Ižovské

Mgr. et Bc. Jana Ižovská, postgraduální studentka Laboratoře sportovní motoriky Fakulty tělesné výchovy a sportu Univerzity Karlovy, předložila doktorskou disertační práci s názvem „Evaluácia a stanovenie noriem konvenčného pomeru extenzorov a flexorov kolena u športujúcej mládeže“.

Volba tématu

Výběr tématu pro doktorskou disertační práci považuji za vhodný vzhledem k tomu, že zájem o prevenci sportovních úrazů, v tomto případě o prevenci úrazů v kopané, tedy ve sportu s nejvyšším počtem sportujících v naší zemi, v posledních letech u nás i v zahraničí narůstá. Studie věnovaná stanovení norem silového poměru mezi flexory a extenzory kolena zejména u mládežnické kategorie fotbalistů je nanejvýš aktuální.

Rozsah a členění práce

Předložená disertace má standardní členění vědecké práce a zahrnuje úvod, cíl, metodiku, výsledky, diskusi, závěr a literaturu. Samotná studie byla založena na měření izokineticke síly pomocí dynamometru u prospektivně sledovaného souboru s následným ročním vyhodnocením počtu nekontaktních poranění dolních končetin a zjišťování vztahu naměřených parametrů s případným rizikem poranění. Práce má 199 stran, text vhodně doplňuje 170 obrázků a 43 tabulek. Rozsah práce považuji za adekvátní zvolenému tématu a členění práce za dostatečně názorné pro vysvětlení všech podstatných částí provedené studie.

Úvod

Úvod obsahuje základní informace o anatomii kolenního kloubu a fyziologii svalu, vysvětlení specifík funkce kolenního kloubu u fotbalistů a literární přehled možných poranění kolena u hráčů kopané. Anatomické poznámky považuji za nejslabší článek celé disertace. Odmyslím-li řadu překlepů a nerespektování čárek při oddělování vedlejších vět v souvětích, což zhoršuje čtení a srozumitelnost textu, mrzí mě „otrocké“ překládání anglických textů z uvedených pramenů (nepochopení významové košatosti anglického slovesa „to control“ vedlo k absurdním formulacím, např. „vāzy ... kontrolujú, ako sa koleno pohybuje“ – viz str.

14). Našel jsem i několik anatomických nepřesností (např. „... hamstringy ... sú zachytené na holennú kosť ...“ – viz str. 19). Velmi neprofesionálně působí používání laického pojmu „křížové väzy“ místo správného anatomického pojmu „zkřížené“ nebo slovensky „skřížené“. Těmto chybám by se autorka vyhnula, kdyby morfologické informace čerpala z mnoha skvělých českých a slovenských knižních i internetových učebnic anatomie, které máme v současné době k dispozici. Naštěstí druhá část kapitoly zaměřená na vysvětlení funkce svalu a specifík poranění kolenního kloubu u fotbalistů je zdařilá. Mám pouze výhradu, že jako jeden ze zásadních citovaných pramenů je použita publikace pojednávající o poraněních při americkém fotbalu (Zvijac et al, 2014), což je z hlediska zátěže dolních končetin i celého těla sportovce poněkud jiná problematika, než je klasický fotbal.

Ciel', hypotézy a úlohy práce

V této části disertace jsou stručně a srozumitelně formulovány cíl a hypotézy studie.

Metodika práce

Nabízí přehled sledovaného souboru, který považuji za více než dostatečný, a popis způsobu získávání a zpracování dat o sledovaném souboru.

Výsledky výskumu

Tato kapitola uvádí přehled obrovského množství získaných dat systematicky popsány v textu, doplněný tabulkami a obrázky, rozdělený podle věkové struktury sledovaného souboru. Musím ocenit z mého pohledu až mravenčí práci, která byla při sběru dat odvedena.

Diskusie

Obsahuje přehled literatury zaměřený na problematiku nekontaktních poranění fotbalistů. Postrádám větší propojení literárních údajů se získanými daty v rámci vlastního výzkumu a za zbytečné považuji detailní opakování mnoha získaných výsledků.

Závěry výskumu a orientácia výskumu

Konstatuje dosažení cíle studie vyhodnocením získaných výsledků, vyjadřuje se k jednotlivým hypotézám a naznačuje další možné směřování touto studií započatého výzkumu.

Zoznam literatúry

Zahrnuje reprezentatívny výber 231 titulů převážně anglicky psaných prací věnovaných problematice studie.

Naplnění cílů práce

Přesně definovaný cíl práce byl podle mého názoru studií naplněn a její závěry lze považovat za validní pro praxi.

Připomínky

K celému textu mám tyto formální připomínky:

1. V českém i slovenském písemném projevu jsou na rozdíl od angličtiny procenta uváděna za číslicí s mezerou, tedy např. 20 % sportovců sledovaného souboru. Grafická podoba bez mezery znamená dvacetiprocentní, tedy např. 20% roztok.
2. Hodnotě práce velmi ubírá skutečnost, že autorka směšuje pojem „dolní končetina“ s laicky používaným pojmem „noha“.
3. Je škoda, že je v textu práce tolik překlepů, pravopisných chyb a nesrovnalostí v interpunkci. Domnívám se, že disertace je vrcholným dílem mladého vědce, proto i na formální stránku by měl být kladen maximální důraz.

Fundovanost autora a pracoviště

Mgr. et Bc. Jana Ižovská je postgraduální studentkou Laboratoře sportovní motoriky Fakulty tělesné výchovy a sportu Univerzity Karlovy. Toto pracoviště je odbornou veřejností považováno za špičkové vědecké centrum.

Celkové hodnocení doktorské disertační práce

Předložená doktorská disertační práce je výsledkově hodnotná, zabývá se vysoce aktuální problematikou. Moje připomínky se týkají formální úpravy textu, nikoli formální či obsahové stránky provedené studie. Práci lze podle mého názoru považovat za přínosnou pro sportovní praxi.

Dotazy

Na Mgr. et Bc. Janu Ižovskou mám následující dotazy:

Znamenala přítomnost vyšší míry bilaterální asymetrie (nad 10 %) vyšší výskyt některého ze sledovaných typů poranění kolena na dominantní nebo naopak na nedominantní končetině? Jestliže ano, čím si to vysvětlujete?

Závěr

Doktorskou disertační práci Mgr. et Bc. Jany Ižovské „Evaluácia a stanovenie noriem konvenčného pomeru extenzorov a flexorov kolena u športujúcej mládeže“ hodnotím pozitivně. Její výsledky mají podle mého názoru význam pro sportovní praxi. Na základě výše uvedených skutečností mohu konstatovat, že disertační práce splňuje podmínky podle § 47 Zákona o vysokých školách č. 111/98 Sb., neboť studentka prokázala způsobilost k samostatné vědecké práci. Vážené komisi doporučuji přijmout tuto práci k obhajobě. V případě úspěšné obhajoby doporučuji, aby Mgr. et Bc. Janě Ižovské byl udělen akademický titul Ph.D.

V Praze dne 16. srpna 2019.

prof. MUDr. Valér Džupa, CSc.

Ortopedicko-traumatologická klinika

3. LF UK a FNKV

Šrobárova 50

100 34 Praha 10